

IR-XIV.432.2.2141.2022

DECYZJA NR 281/23
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 6 września 2023 roku

wydana w składzie:

- 1) Andrzej Bętkowski - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 2) Renata Janik - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 3) Marek Bogusławski - Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 4) Marek Jońca - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- 5) Tomasz Jamka - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie art. 60 pkt 6, art. 61 ust.1 pkt 2 lit. a, art. 64 ust.1 pkt 2 lit. a oraz b i ust. 2 oraz art. 67 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702, z późn. zm.), oraz art. 6 i art. 9 ust.1 pkt 2 i ust. 2 pkt 9 lit. b ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust.2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.), art. 104, 105 § 1 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn.zm.),

w sprawie:

wszczętej na wniosek pana, zamieszkałego, nr NIP:, REGON:

w przedmiocie: udzielenia ulgi w formie umorzenia całości lub części kwoty i umorzenie naliczanych odsetek, których wysokość została określona przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w decyzji ostatecznej nr/23 z dnia 2023 r.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu: 6 września 2023 roku

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

orzeka:

- 1. odmawia się** panu, zamieszkałemu,, nr NIP:, REGON: udzielenia ulgi w spłacie zobowiązania poprzez umorzenie całości lub części kwoty i umorzenie naliczanych odsetek, których wysokość została określona przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w decyzji ostatecznej nr .../23 z dnia 2023 r.
- 2. umarza się postępowanie w części dotyczącej** udzielenia panu, zamieszkałemu, nr NIP:, REGON: ulgi w spłacie zobowiązania poprzez rozłożenie na raty płatności całości zobowiązania którego wysokość została określona przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w decyzji ostatecznej nr .../23 z dnia kwietnia 2023 r.

Uzasadnienie

W dniu ...kwietnia 2023 r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, zwany dalej „Instytucja Zarządzająca, IZ lub Organ”, wydał decyzję nr .../23 określającą panu, zamieszkałemu, nr NIP:, REGON:, zwany dalej „Beneficjent lub Strona”, przypadającą do zwrotu kwotę środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, zwanego dalej „EFRR” w wysokości zł (słownie: .../100) z tytułu zwrotu dofinansowania przekazanego na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW.02.05.00-26-0.../19-00 wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych oraz określającą termin od którego nalicza się odsetki i sposób zwrotu środków.

Zgodnie z art. 207 ust. 12a ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm), zwanej dalej „u.f.p.”, Beneficjentowi przysługiwało prawo do złożenia do Instytucji Zarządzającej wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Ponadto, Beneficjent miał możliwość wniesienia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargi na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia za pośrednictwem Instytucji Zarządzającej, rezygnując jednocześnie z możliwości złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W dniu ... kwietnia 2023 r. do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach wpłynął wniosek Pana zawierający w ostatnim akapicie żądanie odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty spłaty kwoty z decyzji nr .../23 z dnia kwietnia 2023 r., umorzenie części kwoty lub umorzenie naliczanych odsetek. Jednocześnie pozostała, przeważająca treść pisma

jak również termin w którym pismo zostało złożone wskazywało, że jest to wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zgodnie z pouczeniem zawartym w ww. decyzji nr/23.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca zwróciła się do Beneficjenta pismem znak.... z dnia maja 2023 r. o jednoznaczne wskazanie czy jego wniosek z dniakwietnia 2023 r. stanowi:

1. wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, i/lub
2. wniosek o ulgę,

w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania pod rygorem uznania, że jest to wyłącznie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy z decyzji nr/23.

W odpowiedzi na ww. pismo w dniu maja 2023 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynął skonkretyzowany wniosek Beneficjenta o zastosowanie ulgi w spłacie zobowiązania z tytułu należności wynikającej z decyzji nr/23 z dnia kwietnia 2023 r.

W związku z faktem, iż w złożonym wniosku Strona nie określiła o jaki rodzaj pomocy się ubiega, nie przedłożyła ewentualnego harmonogramu spłat wraz z uzasadnieniem, nie dołączyła zaświadczeń o wysokości dotychczas otrzymanej pomocy lub oświadczenia o jej nie otrzymaniu, nie dołączyła dokumentów określających sytuację finansową firmy oraz rodziny, Organ nie miał możliwości dogłębnej analizy faktycznego stanu finansowego Strony.

Składając wniosek o ulgę, podatnik powinien ten wniosek uzasadnić. W interesie podatnika zatem leży podanie do wiadomości organów wszystkich istotnych okoliczności sprawy i dopilnowanie ich utrwalenia w dokumentach. Jeżeli więc podatnik powołuje się na przesłankę ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, musi wykazać, na czym one w jego konkretnym przypadku polegają (wyrok NSA z 23 września 1999 r., sygn. akt SA/Sz 1116/98). W sprawach ulg i zwolnień uznaniowych nie można odrzucić tezy, iż ciężar udowodnienia okoliczności, na które powołuje się wnioskodawca w swoim wniosku, powinien także spoczywać na samym zainteresowanym.

Wnioskodawca bowiem, wskazując na przeszkody w zakresie możliwości uiszczenia podatku, najczęściej sam dysponuje odpowiednimi dowodami mogącymi potwierdzić określone fakty.

Również ze względów fiskalnych nie ma powodów, aby ciężar udowodnienia, tzn. potwierdzenia czy zaprzeczenia sytuacji opisaney przez wnioskodawcę, musiał obciążać organy podatkowe (wyrok NSA z 25 kwietnia 2008 r., sygn. akt II FSK 346/2007).

Zgodnie z treścią art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn.zm.) zwany dalej: „k.p.a.” w toku postępowania, organy administracji publicznej podejmują

wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

W związku z wszczęciem postępowania administracyjnego przez Beneficjenta oraz nie złożeniem żadnej dokumentacji i wyjaśnień, Instytucja Zarządzająca pismem z dnia ... czerwca 2023 r. wezwała Beneficjenta do uzupełnienia wniosku o określenie rodzaju pomocy o jaki się ubiega.

W przypadku, jeśli pomoc zostanie zakwalifikowana przez Beneficjenta jako de minimis, wówczas zobowiązany będzie również przedstawić wszystkie wymagane informacje określone w § 2 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis.

Ponadto Instytucja Zarządzająca niniejszym pismem wezwała Beneficjenta do przedstawienia harmonogramu rat ze wskazaniem liczby rat, ich wysokości oraz terminów zapłaty wraz z uzasadnieniem oraz o uzupełnienie wniosku o brakujące oświadczenia i dokumenty poświadczające następujące dane:

1) Stan rodzinny (należy wpisać dane osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z wnioskodawcą: małżonka lub osoby pozostającej we wspólnym pożyciu z wnioskodawcą, wstępnych, zstępnych i osób pozostających w stosunku przysposobienia lub pod opieką wnioskodawcy, powinowatych), w kolejności: imię i nazwisko – data urodzenia – rodzaj stosunku łączącego wskazaną osobę z wnioskodawcą.

2) Majątek (należy wpisać stan majątkowy wnioskodawcy oraz osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym na dzień złożenia wniosku, wskazując jednocześnie tytuł prawny, np. własność, użytkowanie wieczyste. Jeżeli przedmioty wchodzące w skład majątku są przedmiotem współwłasności lub współużytkowania wieczystego, należy w stosunku do każdego z nich podać udział lub zaznaczyć, że wchodzi w skład majątku objętego małżeńską wspólnotą majątkową)

a) Nieruchomości:

- nieruchomość przeznaczona do stałego zamieszkiwania przez wnioskodawcę (nieruchomość zabudowana domem mieszkalnym lub mieszkaniem, powierzchnia działki, domu, mieszkania w m²),
- nieruchomość rolna (powierzchnia w hektarach lub w m², szacunkowa wartość oraz sposób jej wykorzystania),
- inne nieruchomości (powierzchnia w hektarach lub w m² oraz szacunkowa wartość).

b) Pozostały majątek:

- oszczędności zgromadzone na rachunku bankowym oraz w gotówce (należy wpisać wartość nominalną i walutę),
- papiery wartościowe i inne prawa majątkowe np. udziały, polisy inwestycyjne (należy wpisać wartość nominalną lub szacunkową)
- inne przedmioty wartościowe np. pojazdy mechaniczne, maszyny (należy wpisać przedmioty o wartości powyżej 5 000,00 zł).

3) Dochody i źródła utrzymania wnioskodawcy i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym (należy przedstawić zaświadczenie z właściwego Urzędu Skarbowego o dochodach netto za rok 2020 r., 2021 r. i 2022 r.).

4) Stan rachunków bankowych na koniec miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku (należy przedłożyć wyciąg lub wykaz z posiadanych przez Zobowiązanego oraz osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym rachunków bankowych, w tym kont osobistych i firmowych i kart kredytowych obejmujących operacje z ostatnich 3 miesięcy).

5) Zobowiązania i stałe wydatki (np. wysokość i rodzaj zobowiązań bądź wierzytelności, czynsze, dzierżawy, koszty ponoszone na utrzymanie mieszkania, rachunki stałe obrazujące utrzymanie gospodarstwa domowego oraz siebie, koszty leczenia).

6) Wysokość kapitału zakładowego, majątku lub środków finansowych (należy wpisać wartość nominalną i walutę).

7) Wartość środków trwałych wnioskodawcy (według bilansu na ostatni rok).

8) Wysokość zysku lub strat za ostatni rok obrotowy według bilansu – z podaniem poszczególnych działalności gospodarczych prowadzonych przez wnioskodawcę.

9) Inne dane dotyczące majątku (w tym stan środków w kasie podmiotu) dochodów oraz zobowiązania i wydatki podmiotu.

10) W przypadku jeśli wnioskodawca bądź osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym są osobami bezrobotnymi należy przedłożyć aktualne zaświadczenie z właściwego Urzędu Pracy potwierdzającego status osoby bezrobotnej bez prawa do zasiłku.

11) Zaświadczenie z właściwego Urzędu Gminy, czy wnioskodawca oraz osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym korzystają z pomocy społecznej, jeśli tak to w jakiej formie.

12) Inne dane, które wnioskodawca uważa za istotne.

W ww. piśmie, wskazano Beneficjentowi, że z § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów informacje, o których mowa w § 2 ust. 1 i 1a rozporządzenia, przekazuje się na

formularzu, którego wzór określa załącznik do rozporządzenia. Ponadto należy przedłożyć wynikające z art. 37 ust.1 pkt 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej wszystkie zaświadczenia i oświadczenia o pomocy de minimis.

Instytucja Zarządzająca poprosiła również o wyjaśnienie na co Beneficjent planuje przeznaczyć pomoc de minimis. Przedmiotowe pismo Beneficjent odebrał w dniu czerwca 2023 r.

Następnie, zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a. Instytucja Zarządzająca zawiadomiła Beneficjenta, iż ze względu na konieczność zebrania i rozpatrzenia materiału dowodowego, umożliwienia Stronie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań sprawa zostanie załatwiona do dnia sierpnia 2023 r. Powyższe zawiadomienie zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu czerwca 2023 r.

W dniu czerwca 2023 r. Beneficjent złożył dokumenty do rozpatrzenia ulgi wraz z pismem przewodnim w którym opisał swoją sytuację życiową oraz zmienił treść żądania wnioskując o umorzenie całości lub części kwoty i umorzenie naliczanych odsetek. Jednocześnie, co wynika jednoznacznie z treści pisma odstąpił od wcześniejszego wniosku o rozłożenie na raty kwoty do spłaty.

W ww. piśmie, Beneficjent ponownie odniósł się do przyczyn niepowodzenia w realizacji projektu dlatego też w tym miejscu Instytucja Zarządzająca pragnie wskazać, że złożony przez Beneficjenta wniosek o udzielenie ulgi nie stanowi wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją ostateczną nr .../23 z dnia ... kwietnia 2023 r. Beneficjent na pytanie Instytucji Zarządzającej zawarte w piśmie z dnia ... maja 2023 r. czy wnioskuje o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją nr .../23 i/lub wniosek o ulgę, jednoznacznie wskazał, że wnioskuje o ulgę. W związku z powyższym w niniejszym postępowaniu administracyjnym, bez znaczenia pozostają przyczyny niezrealizowania projektu, Instytucja Zarządzająca rozpatruje jedynie przesłanki do udzielenia bądź nie udzielenia ulgi w spłacie zobowiązania.

Do ww. pisma przewodniego Beneficjent załączył:

1. fakturę za przygotowanie terenu pod hale,
2. fakturę za betoniarkę,
3. pismo od syndyka w sprawie ogłoszenia upadłości wykonawcy,
4. kopie rachunków (woda, gaz, prąd),
5. PIT- 28 Zeznanie o wysokości uzyskanego przychodu, wysokości dokonanych odliczeń i należnego ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za rok 2020,2021,2022,

6. zaświadczenia z pracy o zarobkach Beneficjenta i jego żony,
7. wypis z rejestru gruntów ul.,
8. księgi wieczyste

Beneficjent nie przedstawił wszystkich wymaganych przez Instytucję Zarządzającą dokumentów dotyczących m.in.:

- pozostałego majątku w przedmiocie np. oszczędności zgromadzonych na rachunku bankowym oraz w gotówce, papiery wartościowe i inne prawa majątkowe, inne przedmioty wartościowe, np. pojazdy mechaniczne, maszyny,
- stanu rachunków bankowych na koniec miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku w stosunku do osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym w tym kont osobistych i firmowych i kart kredytowych obejmujących operacje z ostatnich 3 miesięcy.

Ponadto, nie przedstawił dokumentów uwiarygadniających prezentowane przez siebie w ww. piśmie stanowisko w przedmiocie, np. danych finansowych o spłacanych/spłaconych zobowiązaniach w postaci rat kredytów, pożyczek itp., ponoszonych wydatków na zakup opału, wydatków na przedszkole o których mowa w ww. piśmie, nie określił również o jaki rodzaj pomocy się ubiega, wskazując, że jego prośba o ulgę *z definicji nie może być rozpatrywana jako pomoc de minimis czy inna niż de minimis pomoc publiczna*. Ponadto, nie określił na co chce przeznaczyć otrzymaną pomoc jak również nie sprecyzował jaką część kwoty chce umorzyć.

W związku z powyższym, w oparciu o art. 79a § 1 k.p.a. Instytucja Zarządzająca pismem z dnia ... czerwca 2023 r. poprosiła Beneficjenta o uzupełnienie ww. braków, jednocześnie w piśmie tym stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. zawiadomiła o możliwości zapoznania się z zebranych do wydania decyzji materiałem dowodowym, wyznaczając na powyższe czynności 7 dniowy termin od dnia doręczenia pisma.

Ponadto, Beneficjent ww. pismem został pouczone, że musi mieć świadomość, że zgodnie z ogólną zasadą postępowania dowodowego, ciężar dowiedzenia spoczywa na tym, kto wywodzi określone skutki prawne. Ponadto Beneficjent zobowiązany jest do udowodnienia i wykazania wszystkich okoliczności, które jego zdaniem uzasadniają udzielenie przedmiotowej ulgi.

W świetle art. 79a § 1 k.p.a. nieprzekazanie niezbędnych zaświadczeń, oświadczeń lub informacji może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony.

W odpowiedzi na powyższe pismo, Beneficjent dnia lipca 2023 r. złożył dodatkowe dokumenty:

1. historia operacji bankowych z konta firmowego (ostatnie 90 dni),
2. historia operacji bankowych z konta prywatnego Beneficjenta (ostatnie 90 dni),
3. wyciąg z konta bankowego żony (3 ostatnie miesiące),
4. dwa potwierdzenia płatności za przedszkole starszej córki,
5. dwa potwierdzenia spłaty rat kredytów,
6. Faktura VAT za zakup 1 tony węgla
7. kopia zaleceń lekarza z ostatniej wizyty w przychodni oraz paragonu za przepisane dzieciom leki, nie określił jednakże o jaki rodzaj pomocy się ubiega, na co chce przeznaczyć otrzymaną pomoc jak również nie sprecyzował jaką część kwoty chce umorzyć. Nie skorzystał również z możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy.

W związku z powyższym, ze względu na konieczność rozpatrzenia materiału dowodowego złożonego przez Beneficjenta w dniach czerwca 2023 r i ... lipca 2023 r., Instytucja Zarządzająca poinformowała Beneficjenta pismem z dnia ... lipca 2023 r., że sprawa nie może być rozpatrzona w terminie wskazanym w piśmie Instytucji Zarządzającej z dnia ... czerwca 2023 r.

W związku z tym zostanie ona załatwiona do dnia września 2023 r. Jednocześnie, został poinformowany, że przysługuje mu prawo wniesienia ponaglenia do organu prowadzącego postępowanie w przypadku uznania, że zachodzi beczynność organu, przewlekłość postępowania. W dniu sierpnia 2023 r. w wyniku wszczętego postępowania egzekucyjnego w administracji z Urzędu Skarbowego wwpłynęła wyegzekwowana od Beneficjenta kwota w wysokości zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Zgodnie z art. 60 pkt 6 u.f.p., środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno-prawnym są w szczególności następujące dochody budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego są należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 2 lit a u.f.p. organem pierwszej instancji właściwym do wydawania decyzji w odniesieniu do należności wskazanych w art. 60 pkt 6 u.f.p. jest instytucja zarządzająca.

Na podstawie art. 64 ust 1 pkt 2 lit a oraz b u.f.p. należności o których mowa w art. 60 u.f.p. właściwy organ umarza w całości – w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem zobowiązanego lub interesem publicznym; umarza w części, odracza terminy spłaty całości albo części należności lub rozkłada na raty płatności całości albo części należności - w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi zobowiązanego.

Zgodnie z art. 67 u.f.p. do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, o których mowa w art. 60 u.f.p., nieuregulowanych ustawą o finansach publicznych stosuje się przepisy u.f.p. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2651, z późn, zm.) zwana dalej: Ordynacja podatkowa.

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa do zadań zarządu województwa należy w szczególności m.in. przygotowanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a tejże ustawy, decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

W świetle art. 104 i 107 k.p.a. organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

Zapisy u.f.p. dają Instytucji Zarządzającej możliwość umarzania w całości lub w części, rozkładania na raty płatności całości albo części należności pieniężnych o charakterze niepodatkowych należności publicznoprawnych. Należności publicznoprawne należy rozumieć jako należności niebędące podatkami i opłatami, stanowiące dochód budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikające ze stosunków publicznoprawnych. Ich podstawą są przepisy powszechnie obowiązującego prawa, a cechą charakterystyczną podporządkowanie w granicach wyznaczonych prawem objętych nimi jednostek, organom wyposażonym we władztwo publiczne. Na mocy art. 60 pkt 6 u.f.p. do niepodatkowych należności o charakterze publicznoprawnym należą należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

Zgodnie z art. 6 i art. 9 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.) (zwana dalej: ustawa wdrożeniowa) za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku regionalnego programu operacyjnego jest zarząd województwa. Na podstawie art. 9 ust 2 pkt 9 lit. b ustawy wdrożeniowej do zadań instytucji zarządzającej należy wydawanie decyzji o umorzeniu w całości albo w części oraz o odroczeniu albo rozłożeniu na raty spłaty należności wynikających z obowiązku zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań, o których mowa w art. 61 u.f.p.

Należy podkreślić, że każdy beneficjent, przystępując do konkursu w ramach jakiegokolwiek działania, jest obowiązany zapoznać się z zasadami konkursu, wytycznymi i obowiązującymi przepisami prawa.

W umowie o dofinansowanie projektu Beneficjent przyjął obowiązek realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu. Beneficjent zobowiązał się do wydatkowania środków zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami. Nie wywiązując się z warunków umowy o dofinansowanie projektu, musiał liczyć się z koniecznością zwrotu dofinansowania środków EFRR z odsetkami.

W postępowaniu wszczętym na wniosek Beneficjenta, Instytucja Zarządzająca jest związana treścią i zakresem jego żądania, dlatego też mając na uwadze, że Beneficjent zmodyfikował treść żądania i odstąpił od wnioskowania o rozłożenie zobowiązania na raty pozostawiając jednocześnie żądanie o umorzenie, merytorycznie rozpatrywana będzie wyłącznie kwestia udzielenia ulgi postaci umorzenia należności w całości lub części i umorzenia odsetek.

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a. gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Beneficjent w dniu ... czerwca 2023r. złożył oświadczenie, z którego jednoznacznie wynika cofnięcie przez niego wniosku o rozłożenie całości płatności na raty, oświadczenie to podtrzymał w piśmie z dn. ... lipca 2023r., wskazując iż ewentualne miesięczne raty znacząco uszczupliłyby jego budżet. W związku z

cofnięciem wniosku o udzielenie ulgi w tym zakresie konieczne było więc umorzenie postępowania administracyjnego w tej części w trybie art. 105 § 1 k.p.a.

W świetle art. 64 ust.1 i 2 u.f.p. stosuje się inny tryb rozpatrywania wniosków w sprawie udzielenia ulgi w odniesieniu do zobowiązanych prowadzących działalność gospodarczą i takiej działalności nieprowadzących. W przypadku zobowiązanego prowadzącego działalność gospodarczą ulgi mogą być udzielone z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Instytucja Zarządzająca na wniosek Beneficjenta prowadzącego działalność gospodarczą, bada przesłanki udzielenia ulgi w postaci umorzenia należności i naliczanych odsetek przy uwzględnieniu przesłanek ważnego interesu zobowiązanego lub interesu publicznego, przesłanek społecznych lub gospodarczych, w szczególności możliwości płatniczych zobowiązanego.

W myśl art. 64 ust. 2 u.f.p., właściwy organ, na wniosek zobowiązanego, prowadzącego działalność gospodarczą może udzielać określonych w art. 64 ust.1 pkt 2 ulg w spłacie zobowiązań, które:

- 1) nie stanowią pomocy publicznej,
- 2) stanowią pomoc de minimis,
- 3) stanowią pomoc publiczną:
 - a) mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi,
 - b) mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce,
 - c) zgodną z zasadami rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, której dopuszczalność została określona przez właściwe organy Unii Europejskiej, udzielaną na przeznaczenia inne niż wymienione w lit. a i b.

Pomoc publiczna to ingerencja instytucji państwowych, polegająca na przyznaniu w jakiegokolwiek formie, pomocy pojedynczemu podmiotowi gospodarczemu bądź grupie podmiotów, prowadząca do zakłócenia konkurencji na wolnym rynku.

W szerszym znaczeniu, pomocą publiczną są też inne instytucje prawne uprzywilejowujące wspomagany podmiot względem pozostałych (indywidualne zwolnienia podatkowe, gwarancje rządowe, monopole etc.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wypracowanym na gruncie art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu UE, pomoc

publiczna może wystąpić w przypadku udzielenia wsparcia przedsiębiorstwu po spełnieniu łącznie następujących przesłanek:

- 1) wsparcie jest udzielane przez państwo lub ze środków państwowych,
- 2) wsparcie stanowi dla przedsiębiorcy przysporzenie korzystniejsze od warunków oferowanych na rynku,
- 3) wsparcie ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
- 4) wsparcie grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Zatem, aby przedsiębiorca mógł uzyskać ulgę musi wykazać, że dana ulga nie będzie stanowiła pomocy publicznej (tj. nie spełnia wyżej wskazanych kryteriów) bądź też w przeciwnym przypadku - wykazać, że dana pomoc publiczna mieści się w limicie pomocy *de minimis* dla danego przedsiębiorcy lub też wykazać, że ulga ta będzie stanowiła inną dozwoloną formę pomocy publicznej.

Zgodnie z art. 64 ust. 2 lit a i b u.f.p. „Należności, o których mowa w art. 60, właściwy organ może na wniosek zobowiązanego:

- a) umarzać w całości - w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem zobowiązanego lub interesem publicznym,
- b) umarzać w części, odraczać terminy spłaty całości albo części należności lub rozkładać na raty płatność całości albo części należności - w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi zobowiązanego.”

W związku z tym, że Beneficjent nie przedstawił Instytucji Zarządzającej zakresu informacji, oświadczeń oraz formularza informacji o których mowa w przytoczonych wcześniej Rozporządzeniach dotyczących pomocy publicznej, biorąc pod uwagę przeznaczenie planowanej pomocy oraz konieczność zapewnienia nieprzekroczenia dopuszczalnej wielkości pomocy udzielonej w związku z realizacją danego przedsięwzięcia przez podmiot ubiegający się o pomoc oraz uwzględniając wymagania z zakresu sprawozdawczości, pomoc publiczna nie może zostać mu udzielona.

Beneficjent, składając wniosek o ulgę w formie umorzenia należności i odsetek, zwrócił się z prośbą, aby przy rozpatrzeniu wniosku Instytucja Zarządzająca wzięła pod uwagę jego trudną sytuację ekonomiczną niezależną od niego, a spowodowaną problemami z Wykonawcą.

Z analizy dokumentów przedstawionych przez Beneficjenta przy piśmie z dnia czerwca 2023 r. oraz przy piśmie z dnia ... lipca 2023r. wynika, że Beneficjent ma żonę i dwoje małoletnich dzieci w wieku 2,5 i 4,5 lat. Przedszkole jednej córki kosztuje 600,00 zł, od września 2023 r. druga córka zacznie uczęszczać do przedszkola. Mieszka w domu rodzinnym żony (dom w 20/32 jest własnością żony). W domu rodzinnym Beneficjenta, który jest w $\frac{3}{4}$ jego własnością mieszka matka i najstarszy brat z rodziną. Hipoteka domu obciążona jest kredytem obrotowym z dnia .. marca 2016 r. w wysokości ... zł, a kredytobiorcami są rodzice Beneficjenta, posiada samochód osobowy marki o wartości ok. ... tyś. zł. Rachunki za utrzymanie domu to kwota ok. 1 500,00 zł (prąd, woda, rachunki za telefon) w zimie dochodzą wydatki za zakup opału w wysokości ok. 6 000,00 zł. Raty kredytów do spłaty to kwota ok. 2 636, 00 zł.

Beneficjent w piśmie z dnia lipca 2023 r. oświadczył, że nie posiada oszczędności w żadnej walucie, ani papierów wartościowych, ani innych przedmiotów o wartości przekraczających 5 000,00 zł, jednakże z analizy jego rachunku osobistego wynika, że posiada depozyt w banku. Ponadto jest właścicielem gruntu ornego 0,98 ha.

Beneficjent pracuje na pełny etat na umowie na czas określony od dnia ... marca 2023 r. do dnia ... maja 2024 r., średnie wynagrodzenie za okres od ... marca 2023 r. do ... maja 2023 r. wynosi 4 963,48 zł. Żona Beneficjenta jest zatrudniona na czas określony od dnia marca 2023 r. do dnia ... września 2023 r., przeciętny dochód z trzech miesięcy od maja do marca 2023 r. wyniósł 2 167,94 zł. Pobiera również inne świadczenia rodzinne nie wliczane do dochodu, ponadto na rachunek osobisty żony w terminie od ... kwietnia 2023 r. do ... czerwca 2023 r. wpłacane były kwoty od Beneficjenta oraz od

Z pracy zarobkowej średnie dochody Beneficjenta i jego żony z 3 miesięcy 2023 r. łącznie wynoszą 7 131,42 zł/ 4 osoby w rodzinie = 1 782 55 zł dochód na jedną osobę.

W latach od 2020 -2022 Beneficjent rozliczał się z prowadzonej działalności prowadzonej na własne nazwisko ryczałtem według stawki 5,5%. W 2020 r. łączny przychód po odliczeniach wyniósł 15 868,00 zł co tylko na jedną osobę daje kwotę 1 322,33 zł, w 2021 r. łączny przychód wyniósł 37 592,60 zł na jedną osobę to kwota rzędu 3 132,72 zł, a w 2022 r. łączny przychód

wyniósł 78 087,00 zł co na jedną osobę daje kwotę 6 507,00 zł. W żadnym z zeznań podatkowych nie wykazał straty z lat ubiegłych.

W trakcie realizacji projektu Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że wydatki poniesione przez Beneficjenta zostały zrealizowane z naruszeniem § 2 ust.2, § 3 ust.1, § 5 ust.1, § 7 ust.1 oraz § 9 umowy o dofinansowanie. Beneficjent sam poinformował, że zaprzestał realizacji projektu gdyż wskazał że projekt jest nierentowny, przez co nie osiągnął celu projektu mierzonego wskaźnikami. Ponadto, w trakcie realizacji nie składał wymaganych przez Instytucję Zarządzającą dokumentów w tym wniosku pośredniego rozliczającego zaliczkę oraz wniosku końcowego, a co za tym idzie wydatki zostały poniesione niezgodnie z przeznaczeniem oraz przy naruszeniu procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu w związku z czym podlegają zwrotowi. Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca zobowiązana była do wszczęcia procedury odzyskiwania wydatków poniesionych z naruszeniem ww. przepisów w kwocie dofinansowania z EFRR w wysokości 121 044,67 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. W związku z brakiem zwrotu wymaganego dofinansowania z odsetkami, Organ zmuszony był wydać w dniu kwietnia 2023 r. decyzje nr/23 o zwrocie dofinansowania. Należy przy tym wskazać, że decyzja o zwrocie środków ma charakter decyzji określającej tj. jedynie potwierdzającej konieczność zwrotu środków dofinansowania wraz z odsetkami w określonej wysokości, na skutek wystąpienia zdarzenia, z którym ustawa wiąże taki obowiązek. W związku z czym, decyzja nr/23 o zwrocie dofinansowania wydana kwietnia 2023 r. potwierdziła jedynie konieczność zwrotu środków z odsetkami, a zobowiązanie do ich zwrotu powstało już tak naprawdę w momencie rezygnacji Beneficjenta z realizacji projektu w lutym 2022 r. W tym miejscu zaznaczyć należy, że przed wydaniem decyzji nr/23 Instytucja Zarządzająca już od m.in. kwietnia 2022 r. informowała Beneficjenta o konieczności zwrotu dofinansowania w związku z rezygnacją z projektu, kolejna informacja była z dnia września 2022 r., a wezwanie do zwrotu wystawione na podstawie art. 207 ust.8 u.f.p. było z dnia ...października 2022 r. Odsetki od ww. kwoty wyliczone od dnia jej przekazania (... sierpnia 2021 r.) na dzień wystawienia np. pierwszej informacji o zwrocie tj. ... kwietnia 2022 r. wynosiły 6 712,00 zł, na dzień drugiej informacji wynosiły już 14 678,00 zł, na dzień wystawienia wezwania do zwrotu wynosiły 16 374,00 zł, a na dzień maja 2023r. czyli złożenia sprecyzowanego wniosku o udzielenie ulgi wynosiły 28 029,00 zł. We wskazanym powyżej okresie Strona dokonała dwa razy zwrotu środków w łącznej wysokości 12 465,33 zł, co zostało uwzględnione w decyzji/23.

W tym miejscu, należy zauważyć, że od momentu otrzymania ww. informacji oraz pism o zwrocie, Beneficjent wskutek własnej autonomicznej decyzji nie zdecydował się na regulowanie ciężącego zobowiązania, pomimo tego, że w 2022 r. co widać po PIT-28 przychody z prowadzonej działalności zaczęły wzrastać w porównaniu do lat poprzednich, a co za tym idzie w sposób realny i znaczący wpłynął na wysokość ostatecznej kwoty do zwrotu, co więcej jak wynika z powyższych wyliczeń, wysokość odsetek stale wzrasta aż do dnia całkowitej spłaty przedmiotowego zobowiązania. Co prawda, Beneficjent wraz z żoną podjął dodatkową pracę zarobkową, co zasługuje na uznanie, aczkolwiek nastąpiło to dopiero od marca 2023 r. czyli ok. po roku od pierwszej informacji o konieczności zwrotu dofinansowania, natomiast jak wynika z CEIDG zawiesił w dniu lutego 2023 r. działalność gospodarczą i pominął fakt posiadania depozytu.

Wobec powyższego, trudno jest przyjąć w analizowanej sprawie, iż przedmiotowe zobowiązanie powstało na wskutek nadzwyczajnych i wyjątkowych okoliczności, spowodowanych działaniem czynników, na które Beneficjent nie miał wpływu i które były niezależne od jego postępowania tj. działania Beneficjenta w zakresie rozporządzenia przedmiotowymi środkami spowodowały niekorzystną dla niego sytuację, skutkującą zwrotem powyższych środków.

Korzystanie z dofinansowania na realizację projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego powinno być zawsze poprzedzone wnikliwą weryfikacją pod kątem własnych zasobów finansowych, tak żeby zapewnić właściwą obsługę merytoryczną zaplanowanego przedsięwzięcia. Beneficjent RPOWŚ musi mieć na uwadze, iż ewentualne niepowodzenia w realizowaniu danej inwestycji nie mogą skutkować obowiązkiem udzielenia ulgi w spłacie zobowiązań. Każdy bowiem podmiot powinien podejmować decyzje w sposób przemyślany oraz zważać na wysokość dochodów, obciążenia oraz zabezpieczać środki na wyznaczony cel, Beneficjent natomiast wniosek o dofinansowanie przedmiotowego projektu złożył w 2019 r. z kolei podpisanie umowy o dofinansowanie przypadło na 2021 r. czyli czas trwania pandemii COVID-19 i obostrzeń z nią związanych, przychody z działalności za lata 2020, 2021 były niskie, a mimo tego Beneficjent zaryzykował i zdecydował się na podpisanie umowy o dofinansowanie i przystąpił do realizacji projektu mimo tych czynników.

Obowiązek zwrotu przez Stronę środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz przy naruszeniu procedur obowiązujących wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych wynika

wprost z art. 207 ust. 1 u.f.p. Strona podpisując umowę o dofinansowanie zobowiązała się do stosowania jej zapisów, w tym także zapisów obowiązującego prawa a także wytycznych i procedur w ramach RPOWŚ. Beneficjent na podstawie umowy o dofinansowanie pobrał środki publiczne o znacznej wartości i wykorzystał je zwiększając własny stan majątkowy. W § 10 umowy o dofinansowanie projektu została określona procedura odzyskiwania przez Instytucję Zarządzającą środków nieprawidłowo wykorzystanych, tym samym Strona miała świadomość konsekwencji finansowych związanych z realizacją projektu niezgodnie z procedurami.

Kwestię ulg w spłacie zobowiązań z tytułu zwrotu środków w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich jak wynika z powyższych zapisów regulują ww. przepisy u.f.p. Ich podstawą są przepisy powszechnie obowiązującego prawa, a cechą charakterystyczną podporządkowanie w granicach wyznaczonych prawem objętych nimi jednostek organom wyposażonym we władztwo publiczne.

Przewidziane powyżej uprawnienie Organu może zostać zrealizowane w stosunku do konkretnego beneficjenta środków europejskich na jego wniosek i w zależności od rodzaju zawnioskowanej ulgi. W tym miejscu należy podkreślić, iż przyznanie ulgi w spłacie zobowiązań nie jest obligatoryjne i w każdym przypadku opiera się na uznaniu administracyjnym, co oznacza, że organ na podstawie analizy całości zebranego materiału dowodowego ocenia, czy w konkretnym przypadku występują przesłanki do zastosowania ulgi. Uznaniowy charakter kompetencji organu powoduje, że stwierdzenie wystąpienia wymaganych przesłanek nie zobowiązuje organu do wydania decyzji czyniącej zadość wnioskowi podatnika. Organ podatkowy powinien jedynie dokładnie wyjaśnić stan faktyczny, natomiast wybór konsekwencji ustalonego stanu faktycznego ustawodawca pozostawił uznaniu organu podatkowego. Z brzmienia przepisów wyraźnie wynika, że organ podatkowy sam decyduje, czy uczynić użytek z przyznaných mu kompetencji. W ramach uznania administracyjnego, organ ma prawo wyboru rozstrzygnięcia, co oznacza, że może - w przypadku stwierdzenia przesłanki - uwzględnić wniosek lub odmówić jego uwzględnienia. Rozstrzygnięcie to nie może mieć jednak charakteru dowolnego, lecz musi być wynikiem wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy (art. 7 k.p.a.), wszechstronnego zebrania oraz rozpatrzenia w sposób wyczerpujący materiału dowodowego (art. 77 § 1 k.p.a), zaś decyzja winna spełniać wymogi określone w art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w wyroku WSA w Kielcach z dnia 23 lutego 2023 r. (sygn. akt I SA/Ke 12/23) z użytego przez ustawodawcę sformułowania „organ może udzielić” (art. 64 u.f.p), jednak WSA zaznaczył, na co wielokrotnie

wskazywano w orzecznictwie sądowym, że pozostawienie organowi swobody wyboru określonego rozwiązania ma miejsce dopiero w przypadku stwierdzenia, że w sprawie występuje któraś z przesłanek określonych w art. 64 ust. 2 u.f.p. Dopiero wówczas organ w sposób uznaniowy podejmuje decyzję, czy przyznać ulgę w spłacie zobowiązania, czy też, mimo istnienia przesłanek o których mowa w art. 64 ust.2 u.f.p., odmówić udzielenia takiej ulgi. Ponadto, jak podkreślił WSA w Kielcach w wyroku z dnia 23 lutego 2023 r. sygn. akt I SA/Ke 12/23, instytucja udzielenia ulgi w spłacie należności publicznoprawnych przewidziana w u.f.p. opiera się na tzw. uznaniu administracyjnym, co nie oznacza że ustawodawca pozostawił organom zupełną swobodę w ich stosowaniu. Przepis ten pozostawia do uznania organu podatkowego istnienie lub nie istnienie w konkretnej sprawie szczególnych okoliczności przemawiających za udzieleniem ulgi, lecz decyzja w przedmiocie ulgi musi zawierać uzasadnienie stanowiska organu. Stanowisko to musi być oparte na zebranych i należycie ocenionym materiale dowodowym. Podkreślenia wymaga także, iż decyzja w zakresie ulgi w spłacie zaległości podatkowych jest instytucją szczególną w systemie prawa podatkowego i taki też charakter winny mieć okoliczności uzasadniające pozytywne załatwienie sprawy.

Niewątpliwie jednak organ, w pierwszej kolejności, musi stwierdzić, czy w konkretnym przypadku w ogóle istnieje ważny interes zobowiązanego lub interes publiczny, mając na uwadze, że obie wskazane przesłanki mają charakter równorzędny, zatem obie w trakcie postępowania muszą być rozpatrzone bądź też czy za zastosowaniem ulgi przemawiają „względy społeczne lub gospodarcze”. Zwroty: „ważny interes zobowiązanego” i „interes publiczny” czy też zwroty takie jak „względy społeczne lub gospodarcze nie mają stałego zakresu treści. Są to swoiste klauzule generalne, odsyłające do ocen pozaprawnych. Przepisy prawa, posługując się ww. pojęciami jednocześnie ich nie definiują, ani też nie odsyłają do innych aktów prawnych. To wszystko sprawia, że w identyfikowaniu powyższych pojęć szczególnego znaczenia nabiera orzecznictwo sądów administracyjnych.

Z uwagi na fakt, że wnioskowane przez Beneficjenta ulgi mają charakter rozłączny, tj. Beneficjent zawnioskował o umorzenie całości dofinansowania lub jego części oraz umorzenie odsetek Organ musi rozpatrzyć w pierwszej kolejności czy w sprawie zaistniały przesłanki wymienione w art. 64 ust. 1 pkt 2 lit a), a dopiero w przypadku ich braku, czy zaistniały przesłanki wskazane w lit. b) tegoż artykułu.

Zgodnie z wyrokiem WSA w Warszawie V SA/Wa 627/18 z dnia 13 lutego 2019 r. przez ważny interes dłużnika rozumieć należy w szczególności sytuację, gdy - z powodów nadzwyczajnych,

losowych przypadków, na które dłużnik nie mógł mieć wpływu i które były niezależne od jego postępowania nie - jest w stanie uregulować należności. O istnieniu ważnego interesu dłużnika nie decyduje jego subiektywne przekonanie, lecz decydować powinny kryteria zbiektywizowane, zgodne z powszechnie aprobowaną hierarchią wartości, w której wysoka rangę mają zdrowie i życie, a także możliwości zarobkowe w celu zdobycia środków utrzymania dla siebie i rodziny. Dodatkowo, jak zauważył WSA w Opolu w wyroku z dnia 28 lipca 2021r. I SA/Op 248/21: Przez ważny interes podatnika należy rozumieć zdarzenia losowe oraz sytuacje osobiste, rodzinne, zdrowotne czy też ekonomiczne (dotyczące majątku, dochodów, wydatków, możliwości płatniczych), które w okolicznościach konkretnego przypadku nie pozwalają na spłatę należności publicznoprawnych bez szczególnej dolegliwości dla zobowiązanego w postaci nadmiernego obciążenia finansowego bądź innych ciężkich skutków. W tym miejscu Instytucja Zarządzająca ponownie wskazuje, że pomimo wyżej opisanych trudności jakie Beneficjent miał już w roku 2021 zdecydował się na realizację projektu.

Wyjaśniając natomiast znaczenie drugiej przesłanki, można przytoczyć treść wyroku WSA w Warszawie z dnia 29 maja 2006 r. (sygn. akt III SA/Wa 1964/05), co prawda dotyczące rozumienia tożsamego terminu w Ordynacji podatkowej, gdzie wskazano, iż pojęcie terminu „interesu publicznego” nie ma stałego zakresu treści, lecz jest to zespół ogólnie zarysowanych celów, które należy wziąć pod uwagę w procesie stanowienia prawa i zawsze odnieść go do indywidualnej sytuacji podatnika występującego z wnioskiem o umorzenie zaległości podatkowych. Niemożność jednoznacznego zdefiniowania tego pojęcia powoduje, że w każdym indywidualnym przypadku jego znaczenie może uwzględniać różne aspekty wskazanych wyżej wartości. Orzecznictwo jednakże wypracowało jednolity podgląd definiujący na potrzeby analizowanego przepisu pojęcia interesu publicznego rozumianego jako dyrektywa postępowania nakazująca respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa takich jak sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie do organów władzy, równość traktowania podmiotów będących w podobnej sytuacji, czy realizację zobowiązań podatkowych. Jak wskazał WSA w Kielcach w wyroku z dnia 10 października 2012 r. (sygn. akt SA/Ke 623/12), analiza decyzji organów prowadzi do wniosku, że pojęcie przesłanki interesu publicznego zrównane zostało z interesem budżetu państwa. Tymczasem nie ma podstaw przeciwstawiania interesu publicznego jako sprzecznego z indywidualnym interesem obywatela. Podnosi się również, że jakkolwiek w interesie publicznym leży, aby wszyscy zobowiązani wywiązywali się z obowiązku zapłaty należności, to interes

publiczny należy rozumieć nie tylko jako potrzebę zapewnienia maksymalnych środków po stronie dochodów budżetu państwa, ale też jako ograniczenie jego ewentualnych wydatków np. na zasiłki dla bezrobotnych czy pomoc społeczną (wyrok WSA w Szczecinie z dnia 4 września 2012 r., sygn. akt I SA/Sz 217/13).

Niniejsze postępowanie w sprawie udzielenia ulgi wszczęte zostało na skutek złożonego przez Stronę wniosku, zatem taki wniosek powinien być uzasadniony i to w interesie Strony leży podanie do wiadomości Organu wszystkich okoliczności sprawy, a także ich utrwalenia w dokumentach. Strona musi mieć świadomość, że z ogólną zasadą postępowania dowodowego, ciężar dowiedzenia spoczywa na tym, kto wywodzi określone skutki prawne. Ponadto Strona zobowiązana jest wskazać okoliczności, które jej zdaniem uzasadniają udzielenie przedmiotowej ulgi.

Mając na uwadze treść oraz uzasadnienie złożonego przez Stronę wniosku (dotyczącego umorzenia całości/części kwoty i umorzenia naliczanych odsetek) należy ponownie podkreślić, iż zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych decyzja o udzieleniu ulgi w spłacie należności publiczno – prawnej ma charakter uznaniowy. Powyższe pozostawia organowi stosującemu prawo pewien zakres luzu decyzyjnego, co jednak nie oznacza, że organ wydając rozstrzygnięcie może zachowywać się w sposób dowolny. Niewątpliwie organ zatem, w pierwszej kolejności musi stwierdzić, czy w konkretnym przypadku w ogóle istnieje ważny interes zobowiązanego lub interes publiczny mając na uwadze, że obie wskazane przesłanki mają charakter równorzędny, zatem obie w trakcie postępowania muszą być rozpatrzone.

Na podstawie dokumentów przedłożonych przez Beneficjenta mających zobrazować jego sytuację finansową można by było stwierdzić, że jego sytuacja jest trudna, jednakże w opinii Instytucji Zarządzającej jest to obraz niepełny, gdyż według Instytucji Zarządzającej Beneficjent przekazał informacje selektywne a nie szczegółowe. Beneficjent w pismach kierowanych do Organu zupełnie pominął fakt posiadania depozytu. Pojęciem depozytu możemy określić każdy rachunek bankowy, na który przełączymy swoje środki, w celu ich czasowego przechowania, mogą to być wkłady i lokaty pieniężne oraz usługa bankowa polegająca na przyjmowaniu na przechowanie w szczególności papierów wartościowych, biżuterii, kruszców szlachetnych, numizmatów lub dokumentów. W zamian za złożenie swoich środków na rachunku bankowym można uzyskać wynagrodzenie w postaci odsetek bankowych.

Instytucja Zarządzająca zaznacza w tej sytuacji, że należało wskazać co jest przedmiotem depozytu nawet jeżeli kwota np. lokaty jest niewielka, a nie przemilczeć z zamiarem, że być może Organ przeoczy, wskazując wprost w piśmie z dnia ...lipca 2023 r., że nie posiada oszczędności w żadnej walucie. Beneficjent dopiero po kolejnym wezwaniu Instytucji Zarządzającej dostarczył wyciągi bankowe z rachunku osobistego na których widnieje pozycja „odsetki od depozytu”.

Ponadto, Instytucja Zarządzająca zażądała stanu rachunków bankowych na koniec miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku tj. wyciągu bankowego z kont osobistych i firmowych.

Beneficjent przedłożył historie operacji bankowych z konta firmowego i prywatnego z ostatnich 90 dni, jednakże z przefiltrowanymi przez niego informacjami. Na przedłożonych wyciągach nie ma informacji o saldzie rachunku na koniec miesiąca jak i o dostępnych środkach, co więcej Instytucja Zarządzająca nie ma możliwości stwierdzenia jakie filtry zastosował Beneficjent generując przedstawione zestawienia.

Informacje dot. salda rachunku znalazły się na rachunku bankowym żony Beneficjenta tj. na dzień ... lipca 2023 r. saldo rachunku wynosiło 357,11 zł, dostępne środki 1 357,11 zł, niemniej jednak w opinii Instytucji Zarządzającej zaskakujący jest fakt, że na rachunek żony nie wpływa wynagrodzenie za pracę w związku z czym, istnieje wątpliwość, że informacje na rachunku również były przefiltrowane lub nie przedłożono do Instytucji Zarządzającej wszystkich posiadanych przez Beneficjenta i jego żonę rachunków bankowych.

Mając na uwadze sytuację finansową w jakiej znalazła się Strona, zdaniem Instytucji Zarządzającej nie stanowi ona podstawy do umorzenia powstałego zobowiązania, natomiast Beneficjent powinien sięgnąć w pierwszej kolejności do własnych zasobów finansowych i regulować zobowiązanie.

Należy ponownie podkreślić, iż ważny interes zobowiązanego ujmowany jest jako interes wyjątkowy odbiegający od powszechnych standardów i sytuacji, natomiast w przedmiotowej sprawie nie zachodzą nadzwyczajne okoliczności przemawiające za uwzględnieniem wniosku Strony. Nie można wystąpienia przesłanki ważnego interesu podatnika upatrywać w dolegliwości finansowej, jakiej doświadcza obecnie Strona w związku z koniecznością wywiązania się z ciążących na niej zobowiązań. Jak zauważył w wyroku z dnia 17 września 2021 r. I SA/Op 176/21 WSA w Opolu: „*Splata prywatnych zobowiązań, mimo że ograniczająca posiadane środki finansowe, nie jest pozytywną przesłanką do udzielenia ulgi. W przypadku bowiem posiadania długów, z pierwszeństwa w spłacie korzystają długi wobec budżetu państwa, a nie zaciągnięte na podstawie własnych decyzji zobowiązania wobec banków czy innych wierzycieli.*” .Trudna sytuacja

materialna Zobowiązanie sama w sobie także nie może być uznana za przesłankę umożliwiającą zastosowanie wnioskowanej ulgi, a tym bardziej nie można jej utożsamiać z ważnym interesem podatnika, ponieważ w przeciwnym razie prowadziłoby to do absurdu, gdyż każdy podatnik znajdujący się w trudnej sytuacji majątkowej spełniałby przesłankę przyznania ulgi.

Przesłankami umorzenia części dofinansowania są względy społeczne lub gospodarcze, w szczególności możliwościami płatnicze zobowiązanego (art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. b u.f.p.), których definicja przedstawiona w orzecznictwie nie odbiega znacząco od definicji interesu zobowiązanego. Jak wskazuje orzecznictwo: „Przez ważne względy społeczne lub gospodarcze należy rozumieć sytuację, gdy z powodu nadzwyczajnych przypadków losowych lub szczególnego splotu okoliczności osoba zobowiązana do uiszczenia należności nie jest w stanie ich uregulować, przy czym nie można ich utożsamiać z subiektywnym przekonaniem zobowiązanego o niemożliwości świadczenia.” za: WSA w Warszawie I SA/Wa 301/21 z dnia 25 lutego 2022r., podobnie wyrok NSA I GSK 1605/20 z dnia 14 stycznia 2021 r.

Ponadto, nie bez znaczenia w rozpatrywanej sprawie jest też sposób powstania przedmiotowej zaległości. Jak już wyżej w niniejszej decyzji wskazano, w trakcie realizacji projektu Instytucja Zarządzająca stwierdziła, że wydatki poniesione przez Beneficjenta zostały zrealizowane z naruszeniem § 2 ust.2, § 3 ust.1, § 5 ust.1, § 7 ust.1 oraz § 9 umowy o dofinansowanie. Sama nieprawidłowość wynika natomiast wprost z działań Beneficjenta, który w sposób całkowicie sprzeczny z praktykami gospodarczymi przekazał całość kwoty wynagrodzenia wykonawcy przed dostarczeniem przez niego przedmiotu zamówienia. Nie można więc mówić w tej sytuacji o tym, że powstanie zobowiązania wynikało z czynników niezależnych od Beneficjenta, ani że w sprawie zaszyły jakiegokolwiek nadzwyczajne sploty okoliczności uniemożliwiające uregulowanie zobowiązania.

W związku z faktem, iż Strona zwróciła się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o umorzenie należności i umorzenie naliczanych odsetek, rezygnując z możliwości rozłożenia płatności zobowiązania na raty należy mieć na uwadze fakt, iż samo rozłożenie płatności na raty nie powoduje co do zasady (w przeciwieństwie do pozostałych ulg uznaniowych) rezygnacji organu z należnego mu świadczenia. Natomiast wyrażenie zgody na umorzenie kwoty powstałego zobowiązania oraz należnych odsetek będzie już stanowiło obciążenie budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Dodatkowo, przejściowa utrata płynności finansowej przedsiębiorstwa nie może zostać uznana za przesłankę uzasadniającą umorzenie zobowiązania w sytuacji kiedy Beneficjent jest w posiadaniu majątku podlegającego egzekucji.

W takim przypadku należy uznać, że uwzględnienie wniosku o umorzenie całości czy części należności i odsetek byłoby sprzeczne z ważnym interesem publicznym czy też względami społecznymi lub gospodarczymi, gdyż ciężar spłaty należności, w sytuacji rezygnacji organu z należnych mu świadczeń, obciążałoby budżet Województwa Świętokrzyskiego.

Ponadto, należy zauważyć, iż przyznanie Stronie ulgi w postaci umorzenia powstałych z jej winy zaległości a zatem nie będących wynikiem nagłych, nadzwyczajnych zdarzeń losowych, które mogły ewentualnie uzasadniać przyznanie powyższej ulgi, stałoby w sprzeczności z zasadą równego traktowania przez Instytucję Zarządzającą beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, którzy znaleźli się w podobnej sytuacji.

Powyższe działania Strony względem posiadanych przez nią zadłużeń sprowadzają się do całkowitego uwolnienia się od tych zadłużeń, tymczasem udzielenie ulgi w spłacie zaległości wskutek ich umorzenia nie może być traktowane jako sposób na rozwiązanie problemów finansowych Zobowiązanego.

Beneficjent pobrał środki publiczne o znacznej wartości i wykorzystał sprzecznie z warunkami umowy. Okoliczność, niezaskarżenia decyzji Instytucji Zarządzającej określającej kwoty dofinansowania przypadające do zwrotu potwierdza jedynie, iż Beneficjent także w aspekcie subiektywnym uznaje ten zwrot za uzasadniony.

Dlatego też, w tym miejscu Instytucja Zarządzająca zobowiązana jest wskazać, że musi mieć na względzie to, że przyznanie ulgi jednemu podmiotowi może skutkować zarzutem stawiania go w sytuacji uprzywilejowanej w stosunku do innych podmiotów, które wywiązują się rzetelnie z nałożonych na nie korekt finansowych (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 27 stycznia 2011 r., sygn. akt III SA/Wa 1159/10). Takim decyzjom sprzeciwiają się zasady wolnego rynku i wolności gospodarczej. Instytucja Zarządzająca jest zobowiązana do równorzędnego traktowania podmiotów korzystających ze wsparcia w postaci dofinansowania.

W ocenie Instytucji Zarządzającej argumentem przemawiającym za brakiem spełnienia warunku ważnego interesu publicznego, jest fakt, iż kwota przypadająca do zapłaty pochodzi w całości ze środków unijnych, których Instytucja Zarządzająca jest jedynie dysponentem i które mogą być przeznaczone jedynie na wydatki uznane za kwalifikowalne w danym działaniu programu

operacyjnego i zgodnie z warunkami dofinansowania wskazanymi w Umowie o dofinansowanie. Środki wydatkowane w sposób nieprawidłowy muszą zostać zwrócone do budżetu Unii Europejskiej na koniec danego okresu programowania. Choć decyzje o zastosowaniu ulg w spłacie zobowiązań oparte są na tzw. uznaniu administracyjnym, to wierzyciel - w przeciwieństwie do wierzyciela w cywilnoprawnych stosunkach zobowiązaniowych - nie ma swobody w dysponowaniu wierzytelnością publicznoprawną, szczególnie że w przedmiotowej sprawie wierzytelność ta dotyczy środków publicznych z udziałem środków unijnych, co do których Instytucja Zarządzająca jest jedynie dysponentem, a wydatkowanie i rozliczenie przyznanego dofinansowania musi przebiegać w okresie programowania. W przypadku braku odzyskania tych środków przez Instytucję Zarządzającą obciążają one budżet Województwa, chyba że Instytucja Zarządzająca nie odzyskała ich pomimo wykorzystania wszelkich dostępnych środków, w tym postępowania egzekucyjnego i przyjętych form zabezpieczenia. Jako zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie Beneficjent złożył weksel własny in blanco z deklaracją wekslową i poręczeniem na kwotę dofinansowania. Tym samym, Instytucja Zarządzająca nie widzi podstaw do pozytywnego rozpatrzenia przedmiotowego wniosku o ulgę.

Mając na uwadze powyższe, Beneficjent miał świadomość, że odpowiedzialność za właściwą realizację przedmiotowej inwestycji spoczywa na nim, a co za tym idzie powinien również odpowiednio się zabezpieczyć na okoliczność ewentualnych konsekwencji finansowych w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w realizacji przedmiotowego Projektu. Należy podkreślić, iż w przedmiotowej sprawie szczególnie interes publiczny przemawia za odmową udzielenia wnioskowanej ulgi, gdyż naruszona zostałaby zasada równego traktowania beneficjentów.

Zdaniem Instytucji Zarządzającej w analizowanej sprawie nie zachodzi ważny interes publiczny przemawiający za udzieleniem wnioskowanej ulgi, ponieważ aktualna sytuacja Beneficjenta jest konsekwencją jego wcześniejszych działań i suwerennych decyzji. Powstanie przedmiotowej należności, jak wykazano w decyzji, spowodowane było realizacją inwestycji niezgodnie z procedurami obowiązującymi przy wykorzystaniu środków publicznych. Przyznanie wnioskowanej ulgi przez Instytucję Zarządzającą stanowiłoby wyraz akceptacji dla nienależytego wywiązywania się z zobowiązań co nie znajduje aprobaty w aspekcie społecznym.

Ochronie podlegałyby wyłącznie indywidualny interes Beneficjenta i to kosztem interesu społecznego.

Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oraz przywołane orzecznictwo sądowoadministracyjne, Instytucja Zarządzająca stwierdza, iż w ramach analizowanej sprawy nie

zaistniały żadne omówione przesłanki umożliwiające umorzenia całości zobowiązania i odsetek. W okolicznościach sprawy za udzieleniem ulgi nie przemawiają przesłanki "ważnego interesu zobowiązanego", "interesu publicznego", „względów społecznych lub gospodarczych w szczególności możliwości płatnicze zobowiązanego”.

Udzielenie wnioskowanej ulgi byłoby wysoce niepożądane z punktu widzenia interesu społecznego i gospodarczego, bowiem to w jego definicji wskazano konieczność respektowania wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, jak sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie obywateli do organów władzy.

Konieczność zapłaty przez Beneficjenta przedmiotowego zobowiązania jest efektem jego działań i realizowania przedmiotowego projektu niezgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie.

Udzielenie więc Beneficjentowi, w analizowanej sytuacji, takiej ulgi przez Instytucję Zarządzającą stanowiłoby naruszenie zasady równego traktowania wszystkich beneficjentów. Instytucja Zarządzająca wykonując zadania, o których mowa w ustawie wdrożeniowej w perspektywie finansowej 2014-2020, powinna uwzględniać zasadę równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów w ramach programu oraz zapewniać przejrzystość reguł stosowanych przy ocenie projektów. Instytucja Zarządzająca po przeanalizowaniu złożonej przez Beneficjenta dokumentacji uważa, iż w omawianej sprawie nie zaistniały żadne szczególne i wyjątkowe okoliczności uzasadniające przyznanie w ramach uznania administracyjnego wnioskowanej ulgi w spłacie. Tym bardziej, że sytuacja Beneficjenta nie jest efektem nagłych, losowych zdarzeń, lecz skutkiem podejmowanych działań gospodarczych i finansowych.

Pouczenie

Decyzja jest nieostateczna w administracyjnym toku instancji. Beneficjent może złożyć do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji. Jeżeli Beneficjent nie chce skorzystać z prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Wpis od skargi wynosi 200 zł. W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Beneficjent może zrzec się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wówczas, z dniem doręczenia Instytucji Zarządzającej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza brak możliwości zaskarżenia

decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
ANDRZEJ BĘTKOWSKI
(dokument podpisano elektronicznie)

Decyzję otrzymują:

- 1), ul.,
- 2) a/a – (2 egzemplarze).